

PROFESE PRODAVAĀĀKA

ĀšterĀ½, 27 Ā™Ā-jen 2015

Tak jsem zavĀtala se sestrou letos v zimĀ po Ā•ase zase k pĀ™ĀbuznĀm. PĀ™ĀbuznĀ pozvali mne, moji sestru i její znĀmou, dĀchodkyni Vlastu, na ochotnickĀ divadelnĀ pĀ™edstavenĀ, kterĀ pravidelnĀ reĀ¾Āruje prĀvĀ nĀšcaron; pĀ™ĀbuznĀ.

NĀlada u pĀ™ĀbuznĀch doma byla fajn, v krĀsnĀ vytopenĀ kuchyni pĀ™ĀjemnĀ sĀlalo teplo z kamen, mluvilo se o všem moĀ¾nĀm a jĀ se obrĀtĀla i na Vlastu, kterou znĀm dlouhĀ desĀtky let. LeĀ• tĀm, Ā¾e nebydlĀm v pĀ™vodnĀm bydlĀšti, ji vĀdĀm zĀ™Ādka. Kdysi, uĀ¾ by se dĀlo Ā™Āci, za krĀle klacka, jsme k nĀ jako školĀci chodili nakupovĀ všechno moĀ¾nĀ, ale hlavnĀ školnĀ potĀ™eby. PozdĀji jako mladĀ maminka jsem u nĀ dĀlala bĀĀ¾nĀ nĀk mĀ. tehdy nedostatkovĀ prĀšky na pranĀ, ale tĀ™eba i gramofon mĀm odtud. Vlasta bĀvala totiĀ¾ prodavaĀkou v socialistickĀ JednotĀ. A jĀ na ni vychrlĀ svĀ vzpomĀnky na tehdeĀšĀ sortiment i obdiv, jak nelehkou prĀci tehdy mĀla. PosuĀte sami – prĀ™myslovĀ obchĀdek v malĀkĀm mĀsteĀku vlastnĀ tehdeĀšĀ Jednota. Na miniatu ploše bylo napĀchovĀno zboĀ¾Ā ze sortimentu drogerie, papĀrnictvĀ, sklo porcelĀn, kuchyĀskĀ potĀ™eby, hraĀky, barvy laky, drobnĀ elektro a hlavnĀ Ā¾elezĀ™stvĀ - tĀĀkĀ brutarovĀ kotle, pĀ™Āky na vaĀ™enĀ brambor, uhlĀky, pozinĀ i smaltovanĀ vany, pletivo...

Spoustu vĀcĀ mĀvala ve vzdĀlenĀšĀm skladu ve dvoĀ™e, kam sama musela všechno zboĀ¾Ā sloĀ¾Āit, pĀ™Āp. vynĀšet po schodech na pĀ™du. Se zĀkaznĀky pak pro vĀci, kterĀ by zabĀraly v prodejnĀ mnoho mĀsta, do skladu chodila, zatĀmco pĀ™ed obchodem se jĀ tvoĀ™ila fronta. V zimĀ si sama nosila uhlĀ a vytĀ obchod malĀmi kamĀnky, na nohou vysokĀ plstĀnĀ dĀchodky a teplĀ štrupny. Prach z kamen sedal na talĀ™e, sklenky a jinĀ porcelĀnovĀ zboĀ¾Ā, kterĀ pak otĀrĀla jemnĀm hadĀ™Ākem. Spoustu vĀcĀ mĀla navĀc vysoko v regĀlech, kam neustĀle vylĀzala na pĀ™ĀstavenĀch schĀdcĀch. „Obdivuji vĀs Vlasto a moc jsem na vĀs kolikrĀt vzpomĀnĀla, co jste se nadĀ™ela v tom obchodĀ a zĀ¾Āila tam zimy. ZĀroveĀ se vĀm musĀm pĀ™Āznat po letech ke svojĀ jedinĀ obchodnĀ krĀdeĀ¾Ā. Ve tĀ™etĀ tĀ™ĀdĀ jsem vĀm ukradla zelenou Ā¾vĀkaĀku Pedro z pultu. Byla to tenkrĀt dĀsnĀ novinka, ani v potra ji nemĀli a stĀla proti tĀ rĀĀovĀ o dvĀ kaĀky vĀc, tedy tĀ™i koruny a jĀ prostĀ tehdy neodolala“; pravĀla jsem napĀ šibalsky. Vlasta, jak se dĀlo oĀekĀvat, pĀ™ĀjĀla moje pĀ™ĀznĀnĀ ke krĀdeĀ¾Ā stoletĀ shovĀvĀĀ a všichni jsme srdeĀnĀ zasmĀli nad dĀtskou ziskuchtivitĀstĀ. Na Vlastu jsem si teĀ po pĀ™roce nechtĀnĀ vzpomnĀla. PotĀ™ebova dĀrkovĀho balĀĀku pro partnera mĀ dcery rumovĀ pralinky, kterĀ on miluje a v mĀstnĀm obchodĀ, do kterĀho chodĀm, je zrovna nemĀli. PĀ™Ā cestĀ z odbĀru krve jsem tedy po dlouhĀ dobĀ zavĀtala do jednoho marketu se Ā¾lutoĀervenĀm loge

ChodĀm tam velmi zĀ™Ādka a tak mne pĀ™ekvapilo novĀ uspoĀ™ĀdĀnĀ prodejny, zmodernizovanĀ. Bylo brzy rĀno, podzim o sobĀ dal poprvĀ vĀdĀt chladnĀšĀm poĀasĀm, ale pĀ™esto Ā¾ĀdnĀ mrĀz. Jely dvĀ kasy ze ĀtyĀ™ a zĀkaznĀci netrpĀlivĀ. To ovšem mne, vytrĀnovanou socialistickĀm obchodem s jeho frontami, nemohlo vykojit. LeĀ•, ouha. LodiĀky, suknĀ, sĀĀko, v pomalu se pohybujĀ frontĀ jsem zĀala pociĀovat od nohou nepĀ™ĀjemnĀ chlad. „Pro sakra takovĀ klĀda?“ prolĀtlo mi hlavou. PĀ™Ā rekonstrukci marketu jedny dveĀ™e totiĀ¾ zrušili. Teplo v obchodĀ tak uĀ¾ nejistĀ dvoje, ale pouze jedinĀ lĀtaĀky, kterĀ se samozĀ™ejmĀ permanentnĀ otevirĀjĀ a zavĀrajĀ. MoĀ¾nĀ jakĀ chlaĀĀk, nevĀm. KaĀdopĀdnĀ kasy jsou blĀ¾ vchodu, tĀhne na nĀ a je tam chvilkami i studenĀ prĀvan vzhledem k uspoĀ™ĀdĀnĀ prodejny. „MĀte tu pĀknou zimu, to Ā¾ bude opravdu mrznout, budete pĀknĀ nastydlĀ“; Ā™Ā jsem prodavaĀce, kterĀ mĀla uĀ¾ teĀ pod vestou teplĀ pletenĀ svetr. SouhlasnĀ pĀ™Ākyvla, prohodila pĀr vĀt, potĀš Ā¾e od nĀ neoĀekĀvĀm jen namarkovĀnĀ zboĀ¾Ā a vydĀnĀ hotovosti nazpĀt. NĀhoda? Kdepak. To samĀ jsem zĀ¾Āila v

v jinĀm supermarketu. Ten stojĀ, ostatnĀ jako v mnoha pĀ™Āpadech, na konci mĀsta, nechrĀnĀn uĀ¾ tolik okolnĀ zĀstavbou. Lehounce v noci mrzlo, dovnĀ™ foukĀ od zĀpadu ze strnĀšĀ studenĀ vĀtr. UvnĀ™, hned u vchodu tu mĀ vĀbornĀ uzeniny soukromĀ uzenĀ™stvĀ. TakovĀ šunkovĀ tĀĀenka muĀskĀ ĀĀsti našĀ rodiny pĀ™Ājde k chuti, tak kupuji dva velkĀ plĀtky. A ani mne uĀ¾ nelĀkĀ jĀt dĀle do samotnĀ poboĀky jistĀho Ā™etĀzce. A opĀt, u uzenĀ™skĀho pultu zima jak na nĀdraĀ¾Ā. ProdavaĀky vykĀ™ehlĀ, zase prohodĀme spoleĀnĀ pĀr vĀt. Tady prĀ na nĀ navĀc foukĀ od str studenĀ ventilace. Od dob, kdy prodĀvala v socialistickĀm obchodĀ Vlasta uplynula uĀ¾ pĀknĀ Ā™Ādka let. MnohĀ se zmĀnilo, ale v pĀĀi o zamĀstnance jako by se Āas zastavil. DovolĀm si malĀ srovnĀnĀ - i v malĀm, venkovskĀm kostele, kam chodĀm o vĀnocĀch na koncerty, jsou kostelnĀ lavice vyhĀ™ĀvanĀ. Pro zmiĀovanĀ prodavaĀky je ovšem zĀ™ejnĀ škoda penĀz na ochrannou bariĀru z plexiskla nebo nĀjakou vychytĀvku, kterĀ by vylepšila jejich pracovnĀ podmĀnky. NehledĀ na dalšĀ souĀasnĀ aspekt tĀto prĀce – smĀny o vĀkendech (soboty odpoledne, nedĀle) a prĀce i o svĀtcĀch. Jo, tĀĀkej ĀĀivot prodavaĀka mĀ...

MIA